

HOVRÄTTEN ÖVER
SKÅNE OCH BLEKINGE
Avdelning 2
Rotel 21

DOM
2014-01-14
Malmö

Mål nr
B 776-13

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Malmö tingsrätts dom den 13 februari 2013 i mål nr B 5717-12, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande (Tilltalad)

PER-OLOF Gunnar Eiman, 521010-3551
Läraregatan 24
231 62 Trelleborg

JUSTITIEKANSLERN	
Ink	2014-01-15
Dnr	3345-12-35
Aktbil	17

Ombud och offentlig försvarare: Advokaten Mikael Nilsson med ersättare advokaten
Carl-Gustaf Söder
Advokatgruppen Mikael Nilsson i Malmö AB
Stortorget 29
211 34 Malmö

Tel. m. hovrätten
14-04-04
Domen har varit
läsa koeff. / *[Signature]*

Motpart (Åklagare)

Justitiekanslern
genom vice chefsåklagaren Bo Birgersson
Box 2308
103 17 Stockholm

AD ACTA UTAN ÅTGÄRD
2014-04-04

SAKEN

Brott mot efterforskningsförbudet

[Signature]
Daniel Kjellgren

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten ändrar tingsrättens domslut på så sätt att hovrätten

- bestämmer påföljden till dagsböter 60 å 50 kr och
- sätter ned beloppet Per-Olof Eiman ska betala till staten av kostnaderna för försvaret vid tingsrätten till 360 kr.

I övrigt gäller tingsrättens domslut.

Mikael Nilsson får för försvaret i hovrätten ersättning av allmänna medel med 6 594 kr, varav 5 275 kr avser arbete och 1 319 kr mervärdesskatt. Denna kostnad ska staten svara för.

Dok.Id 216779

Postadress
Box 846
201 80 Malmö

Besöksadress
Hovrättstorget 1

Telefon
040-35 57 00
E-post: hovratten.skaneblekinge@dom.se
www.hovrattensskaneblekinge.domstol.se

Telefax
040-783 11

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

HOVRÄTTEN ÖVER
SKÅNE OCH BLEKINGE
Avdelning 2

DOM
2014-01-14

B 776-13

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Per-Olof Eiman har yrkat att hovrätten ogillar åtalet. Åklagaren har motsatt sig ändring.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Hovrätten har tagit del av samma utredning som tingsrätten. Ljud- och bildupptagningarna av förhören vid tingsrätten har spelats upp.

Hovrätten gör följande bedömning.

Genom Per-Olof Eimans uppgifter är klarlagt att det funnits uppgifter hos Sydsvenskan om byggprojekten och eventuella förseningar av dessa och att uppgifterna föranlett Sydsvenskan att kontakta skolchefen. Liksom tingsrätten anser hovrätten att uppgifterna måste ha lämnats till Sydsvenskan i publiceringssyfte. För att ansvar för brott mot efterforskningsförbudet ska komma i fråga krävs inte att uppgifter faktiskt har publicerats utan det är tillräckligt att uppgifter lämnats för publicering.

Genom Dag Henborgs uppgifter, vilka vinner stöd av övrig utredning, är styrkt att Per-Olof Eiman frågat Dag Henborg om han varit i kontakt med Sydsvenskan och vilka uppgifter han då lämnat till tidningen. Per-Olof Eiman har således, i sin egenskap av chef för samhällsbyggnadsförvaltningen i Burlövs kommun och därmed som företrädare för det allmänna, efterforskat vem som lämnat uppgifter för publicering. För ansvar för brott mot efterforskningsförbudet krävs inte att den som efterforskar har för avsikt att vidta någon åtgärd mot uppgiftslämnaren. Det är straffbart redan att ställa frågan om vem som lämnat uppgifter för publicering. Per-Olof Eiman har alltså uppsåtligt brutit mot efterforskningsförbudet. Han ska därför, som också tingsrätten funnit, dömas för brott mot efterforskningsförbudet.

Det finns inte skäl att sätta ned antalet dagsböter. Däremot är Per-Olof Eimans ekonomiska förhållanden numera sådana att beloppet av varje dagsbot bör bestämmas till 50 kr och återbetalningsskyldigheten vid tingsrätten sätts ned.

HOVRÄTTEN ÖVER
SKÅNE OCH BLEKINGE
Avdelning 2

DOM
2014-01-14

B 776-13

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 11 februari 2014.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Björn R. le Grand och Katarina Rikte (referent)
samt tf. hovrättsassessorn Andreas Gustafsson. Rätten är enig.

MALMÖ TINGSRÄTT
Avdelning 3
Enhet 32

DOM
2013-02-13
Meddelad i
Malmö

Mål nr B 5717-12

PARTER (antal tilltalade:1)

ÅKLAGARE

Justitiekanslern, Box 2308, 103 17 Stockholm
genom vice chefsåklagare Bo Birgersson
Box 6202
200 11 Malmö

TILLTALAD

Per-Olof Gunnar Eiman, 521010-3551
Läraregatan 24
231 62 Trelleborg

Offentlig försvarare: Advokat Mikael Nilsson
Advokatgruppen Mikael Nilsson i Malmö AB
Stortorget 29
211 34 Malmö

DOMSLUT

Begångna brott

Brott mot efterforskningsförbudet

Lagrum

3 kap. 4 och 5 §§
tryckfrihetsförordningen

Påföljd m.m.

Dagsböter 60 å 150 kr

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om
brottsofferfond.

Ersättning

Mikael Nilsson tillerkänns ersättning av allmänna medel med 18 113 kr. Av beloppet
avser 13 351 kr arbete, 1 140 kr tidsspillan och 3 622 kr mervärdesskatt. Av denna
kostnad ska Per-Olof Eiman till staten återbetala 5 400 kr.

Dok.Id 640534

Postadress
Box 265
201 22 Malmö

Besöksadress
Kalendegatan 1

Telefon
040-35 30 00

E-post: malmo.tingsratt@dom.se

Telefax
040-611 43 10

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Åklagarens yrkande, se bilaga 1.

DOMSKÄL

Per-Olof Eiman har förnekat brott. Han har förnekat att han ställt frågor som inneburit lagstridig efterforskning. Per-Olof Eiman har gjort gällande att han vid samtalen med sina anställda inte haft för avsikt att efterforska vem som varit meddelare av uppgifterna utan endast velat försöka få en bild av om felaktiga eller korrekta uppgifter kommit i omlopp.

Till utveckling av sin talan har åklagaren anfört bl.a. följande. Per-Olof Eiman var under tiden från den 1 november 2010 till den 30 september 2012 chef för samhällsbyggnadsförvaltningen i Burlövs kommun. Tidningen Sydsvenskan skrev under våren 2012 många artiklar om de olika byggprojekt, bl.a. skolprojekt, som pågick i kommunen. Vid ett möte i april månad 2012 fick Per-Olof Eiman av kommunens skolchef veta att någon från Sydsvenskan hört av sig till skolchefen och undrat om det var riktigt att skolprojekten var försenade. Dagen efter kom Per-Olof Eiman att stöta ihop med projektledaren för skolprojekten, Dag Henborg och med en administratör på kommunen, Monica Hagman. Per-Olof Eiman ställde då frågor avseende deras kontakter med Sydsvenskan.

Åklagaren har som skriftlig bevisning åberopat en artikel som publicerats i Sydsvenskan den 30 april 2012 . Artikeln har rubriken "Chef frågade efter tipsare" och i artikeln står bl.a. att Per-Olof Eiman medgett att han försökt att ta reda på vem som hade lämnat uppgifter till media.

Åklagaren har därutöver som bevisning, åberopat förhör med Per-Olof Eiman, och vittnesförhör med Dag Henborg och Monica Hagman. De hörda har uppgett i huvudsak följande.

Per-Olof Eiman: Han var under tiden från den 1 november 2010 till den 30 september 2012 chef för samhällsbyggnadsförvaltningen i Burlövs kommun. Han var chef över cirka 30 anställda. Han är utbildad byggnadsingenjör men har även erfarenhet från tidigare arbete inom kommunal förvaltning bl.a. har han under en period arbetat som förvaltningschef i Svedala kommun och han har under många år varit konsult hos olika kommuner. Han är bekant med regleringen som rör offentlighetsprincipen och meddelarfriheten. Han känner väl till regleringen om efterforskningsförbud. Flera gånger under våren 2012 hade Sydsvenskan skrivit artiklar om pågående projekt i kommunen. Mycket av det som skrivits hade varit negativt vinklat och faktafel förekom ofta. Vid ett möte som han hade någon gång i april månad med områdeschefer upplyste skolchefen honom om att Sydsvenskan varit i kontakt med honom och sagt att de fått kännedom om att det förelåg förseningar beträffande byggprojekten avseende skolorna. Han kände själv inte till detta vid tillfället utan blev förvånad över uppgiften om förseningen. Dagen efter det mötet stötte han ihop med Dag Henborg, som var projektledare för byggprojekten avseende skolorna. Han frågade då Dag Henborg om det var någon förändring av tidplanen och om byggprojekten var försenade. Dag Henborg svarade att det inte var någon försening. Det fanns då inte mer att säga om detta men han kan ha lämnat kommentarer i stil med "ska detta vara nästa sak som det skrivs om i tidningarna" och "var kan de få allt skräp ifrån". Dag Henborg sa också i detta sammanhang att han pratat med Sydsvenskan dagen innan men att det inte rörde byggprojektens tidplaner. Per-Olof Eiman tog också upp frågan om de skulle göra någon dementi. De båda befann sig i en korridor och stötte ihop med förvaltningsjuristen Peter Wencel. Han berättade även för Peter Wencel om uppgifterna om förseningen och de funderade tillsammans över vad de skulle göra. Kort efter anslöt även Monica Hagman och de uppgav även för henne vad de pratade om. Det blev ett "spontanmöte" i korridoren och stämningen var lättsam mellan de

som var på plats. De bestämde inte hur de skulle gå vidare med frågan om eventuell dementi. Han har läst artikeln om honom som var införd i Sydsvenskan den 30 april. Artikeln är kraftigt vinklad och den innehåller flera felaktiga uppgifter bl.a. uppgiften om att det skulle varit fråga om uppställning i korridoren och uppgiften om att han skulle ställt fråga om vem som läckt till tidningen. Såvitt han vet har det aldrig varit någon tidningsartikel publicerad avseende uppgifterna om förseningen men däremot har det varit många andra tidningsartiklar om kommunen som varit kritiska.

Dag Henborg: Han är utbildad fastighetsingenjör och var vid tillfället anställd i Burlövs kommun. Han var projektledare för skolprojekten i Burlövs kommun. Hans chef var Per-Olof Eiman. Våren 2012 var en turbulent tid på kommunen. Det skrevs mycket i tidningarna om pågående projekt och det var dålig stämning på arbetsplatsen. Vid ett tillfälle under april 2012 frågade Per-Olof Eiman honom om han hade varit i kontakt med Sydsvenskan. Vid tillfället var det bara de två och det var ett spontant möte. Han befann sig i en kollegas rum och Per-Olof Eiman kom förbi rummet. Dag Henborg svarade att det hade han varit – dagen innan - och han sa att han berättat om skolprojekten och tidpunkter för byggstart och liknande. Stämningen var lugn och han uppfattade det som en allmän fråga. Han – som kommer från det privata näringslivet – uppfattade inte att det var något konstigt med frågan eller att han skulle vara försiktig med hur han svarade. Sedan hade de båda en allmän diskussion om skolprojekten och frågor som hängde samman med det. Därefter kom en annan kollega – Monica Hagman – och även hon fick frågan av Per-Olof Eiman om hon hade varit i kontakt med Sydsvenskan och hennes svar var nej. Därefter kom förvaltningsjuristen och han fick också frågan av Per-Olof Eiman och svarade att han varit i kontakt med Sydsvenskan för en tid sedan. Han kan inte veta vad som var bakgrunden och syftet med frågorna men han uppfattade att Per-Olof Eiman ville se till att rätt uppgifter spreds och inte några felaktigheter.

Åklagaren har i samband med förhöret med Dag Henborg återopat utdrag ur polisförhör som hållits den 18 september 2012 varav framgår att Dag Henborg då

uppgett att Per-Olof Eiman frågat honom om han hade lämnat ut uppgifter till Sydsvenskan om när skolorna skulle vara klara.

Dag Henborg har vid huvudförhandlingen kommenterat uppgifterna och anfört att han antagligen kom ihåg bättre vid den tidpunkten men även uppgett att han minns att han begärt att vissa uppgifter i förhöret skulle korrigeras samt att han inte vet om korrigeringar faktiskt gjorts.

Monica Hagman: Hon är administratör och arbetar på Burlövs kommun. Våren 2012 var Per-Olof Eiman hennes chef. Det hade under denna tid varit väldigt många artiklar i tidningarna om kommunen. Hon minns händelsen då hon kom upp till sin avdelning och Per-Olof Eiman, Dag Henborg och ytterligare någon person stod i korridoren och diskuterade något. Per-Olof Eiman sa då ”där har vi den skyldige”. Hon svarade ”vad har jag nu gjort?” eller något liknande – allt var i en skämtsam ton och hon visste inte vad saken gällde. Hon förstod sen att det gällde uppgifter som förekommit i Sydsvenskan.

Åklagaren har åberopat utdrag ur polisförhör som hållits med Monica Hagman den 18 september 2012 varav framgår att hon då uppgett att Per-Olof Eiman i sammanhanget sagt ”då får vi ta reda på vem som gått till tidningen”.

Hon har kommenterat den uppgiften vid huvudförhandlingen och uppgett att det nog kan vara riktigt att Per-Olof Eiman sagt så samt tillagt att hon uppfattade det som en allmän undran som de alla hade.

Tingsrättens bedömning.

Enligt 1 kap. 1 § tredje stycket Tryckfrihetsförordningen (TF) ska det stå envar fritt att, med de undantag som stadgas i TF, meddela uppgifter i vad ämne som helst för offentliggörande i tryckt skrift till skriftens upphovsman, utgivare eller redaktion.

Denna meddelarfrihet ska säkerställas genom anonymitetsskyddet enligt 3 kap. 1 § TF samt den därmed samverkande tystnadsplikten enligt 3 kap. 3 § TF och det nu aktuella efterforskningsförbudet enligt 3 kap. 4 § TF. Av sistnämnda stadgande framgår bl.a. att myndighet eller annat allmänt organ inte får efterforska den som lämnat meddelade enligt 1 kap. 1 § tredje stycket TF, med undantag för sådan efterforskning som krävs för åtal eller annat ingripande som inte står i strid med TF. I detta fall har något sådant undantag som kunnat göra efterforskningen tillåten inte varit aktuellt.

Det är i målet inte klarlagt om uppgifterna avseende förseningen av tidplanen för skolprojekten publicerats i tidningen eller inte. För att det ovan beskrivna regelverket ska vara tillämpligt är det tillräckligt att uppgifterna lämnats i publiceringssyfte. Uppgifterna har funnits hos någon i Sydsvenskans redaktion och tingsrätten anser att de inte kan ha lämnats dit i annat syfte än att de skulle publiceras. Därmed är det ovan beskrivna regelverket tillämpligt.

Dag Henborg har uppgett att Per-Olof Eiman till honom ställt frågan om han varit i kontakt med Sydsvenskan. Han har vidare beskrivit att Per-Olof Eiman en stund senare ställt samma fråga först till Monica Hagman och sedan även till Peter Wencel. Dag Henborg har uppgett att det då frågan ställdes till honom var en lugn stämning och att det var en allmän fråga kring ett ämne som de båda var väl insatta i.

Monica Hagman har berättat om annorlunda formuleringar – att Per-Olof Eiman i skämtsam ton till henne skulle sagt något i stil med ”där har vi den skyldige”. Inte bara på den punkten utan även i andra avseenden har de båda vittnena i viss mån lämnat skilda uppgifter. Händelsen ligger relativt långt tillbaka i tiden och det är svårt att minnas exakta formuleringar och precis i vilken ordning saker inträffat. Dag Henborg har emellertid hållit fast vid uppgiften om att Per-Olof Eiman ställt en fråga till honom om han hade varit i kontakt med Sydsvenskan, dock har han vid huvudförhandlingen uppgett att han inte minns exakt vad som föregick frågan eller vad som var bakgrunden till frågan. Av åberopat utdrag ur polisförhör framkommer att Dag Henborg vid polisförhöret uppgett att frågan var preciserad till att avse om han varit i kontakt med

Sydsvenskan angående förseningar i tidplanen för skolprojekten. Per-Olof Eiman själv har uppgett att han vid det aktuella tillfället frågat Dag Henborg om tidplanen för skolprojekten var förändrad, dock har han förnekat att han frågat Dag Henborg om denne varit i kontakt med Sydsvenskan angående detta.

Uppgifterna som Dag Henborg lämnat om att Per-Olof Eiman ställt frågan till Dag Henborg om denne varit i kontakt med Sydsvenskan vinner stöd av de uppgifter som Monica Hagman lämnat och som innebär att Per-Olof Eiman i direkt anslutning till att han ställt frågan till Dag Henborg lämnat kommentarer till Monica Hagman angående hennes kontakter med tidningen. Båda vittnena har gett intryck av att vara måna om att tona ner Per-Olof Eimans agerande. Genom vad både Per-Olof Eiman och Dag Henborg uppgett framgår att det av sammanhanget då frågan ställdes till Dag Henborg stod klart för de båda att frågan avsåg uppgifter med anknytning till de pågående byggprojekten. Mot bakgrund av vad som nu anförts anser tingsrätten det visat att Per-Olof Eiman faktiskt ställt frågan till Dag Henborg om denne varit i kontakt med Sydsvenskan och att hans avsikt med frågan till Dag Henborg måste ha varit att få kunskap om vem som lämnat uppgifterna till Sydsvenskan. Per-Olof Eiman har ställt frågan i egenskap av chef för samhällsbyggandsförvaltningen i Burlövs kommun och därmed agerat som företrädare för det allmänna. Även om Per-Olof Eimans syfte endast varit att få kontakt med uppgiftslämnaren för att rätta till felaktiga sakuppgifter är hans förfarande att bedöma som brottsligt. Han ska dömas för brott mot efterforskningsförbudet.

Påföljden bör bestämmas till ett måttligt bötesstraff.

Eftersom det ingår fängelse i straffskalan för det brott som Per-Olof Eiman nu döms för ska han förpliktas att betala lagstadgad avgift till brottsofferfonden.

MALMÖ TINGSRÄTT
Avdelning 3

DOM
2013-02-13

B 5717-12

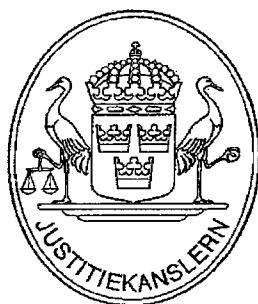
Försvaren tillerkänns begärd ersättning. Per-Olof Eiman ska mot bakgrund av de uppgifter som framkommit om hans ekonomi förpliktas att återbetala viss del av kostnaden för försvaret.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 400)

Överklagande - ställt till hovrätten över Skåne och Blekinge - lämnas in till tingsrätten senast den 6 mars 2013.

Birgitta Erlinge

I avgörandet har deltagit rådmannen Birgitta Erlinge samt nämndemännen Kerstin Ekström, Mia Josefsson och Inga Lindborg. Enhälligt.

*Åklagars-
bureau*

MALMÖ TINGSRÄTT
BESLUT 5/11-12

- ☒ Stämning utfärdas
- ☐ Off. försvarare förordnas
- ☐ enl. lista
- ☐ Begäran om off. försvarare avslås enl. bil. till stämningen
- ☐ Personundersökning utförs
- ☐ Yttrande från frivårdsmyndigh. inhämtas
- ☐ Tolk förordnas

[Signature]

ÅKLAGARE

Justitiekanslern, Box 2308, 103 17 STOCKHOLM genom
vice chefsåklagare Bo Birgersson, Malmö åklagarkammare,
Box 6202, 200 11 MALMÖ

TILLTALAD

Per-Olof Gunnar Eiman, 521010-3551, Läraregatan 24, 231 62 Trelleborg

SAKEN

Brott mot tryckfrihetsförordningens bestämmelser om förbud mot efterforskning av meddelare

Ansvarsyrkanden m.m.

BROTT MOT EFTERFORSKNINGSFÖRBUDET

Tidningen Sydsvenskan har under hösten 2011 – våren 2012 publicerat ett antal artiklar som berör om- och nybyggnation av två skolor i Burlöv kommun. I artikelserien har bl.a. framgått att byggprojekten drabbats av förseningar.

Per-Olof Eiman har i april månad 2012, som chef för samhällsbyggnadsförvaltningen i Burlövs kommun, frågat Dag Henborg, som är fastighetsingenjör vid förvaltningen, om denne lämnat ut uppgifter till Sydsvenskan om ~~här skolorna skulle vara klara~~. Per-Olof Eiman har härigenom i sin egenskap av myndighetsföreträdare i strid med tryckfrihetsförordningens efterforskningsförbud efterforskat vem som har lämnat uppgifter om byggprojekten till tidningen. Efterforskningen har skett uppsåtligt.

Lagrum

3 kap. 4 och 5 §§ tryckfrihetsförordningen

ANSÖKAN OM STÄMNING

Datum
2012 -11- 01

Dnr
3345-12-35
Aktbil. 8

Malmö tingsrätt
Box 265
201 22 MALMÖ

MALMÖ TINGSRÄTT
Enhet 32

INKOM: 2012-02-12
MALMÖ: 3345-12-35
Aktebil: 17

MALMÖ TINGSRÄTT

Avd

Ink 2012 -11- 02

Akt 35717-12

Aktbil 3

byggprojekten

*just- av
akt. vrd hf 30/1-13
BE*

Bevisning**Muntlig**

1. Förhör med Per-Olof Eiman, som förnekar brott.
2. Vittnesförhör med Dag Henborg, till styrkande av att Per-Olof Eiman i april månad 2012 har frågat honom om han lämnat uppgifter till Sydsvenskan.
3. Vittnesförhör med Monica Hagman, administratör vid samhällsbyggnadsförvaltningen i Burlövs kommun, till styrkande av att Per-Olof Eiman i april månad 2012 uppgett att han skulle ta reda på vem som lämnat uppgifter till Sydsvenskan.

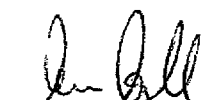
Rättens behörighet

19 kap. 1 § rättegångsbalken.

Övrigt

Till stämningsansökan fogas två exemplar av förundersökningsprotokollet. Vidare bifogas Justitiekanslerns beslut i åtalsfrågan och ett förordnande beträffande utförande av åklagaruppgiften i målet.

Anna Skarhed

Marcus Agnvalf

**MALMÖ TINGSRÄTT
BESLUT**

2012-11-07

☒ Stämning utfärdas☐ Off. försvarare förordnas☐ enl. lista☐ Begäran om off. försvarare avslås enl. bil. till stämningen☐ Personundersökning utförs☐ Yttrande från frivårdsmyndigh. inhämtas☐ Tolk förordnas☐

Bo Andersson

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,

5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt
6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skrifliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad. Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Anvisningar för överklagande

Överklagandet skall göras skriftligen. Om avgörandet innehåller beslut i fråga som avses i 49 kap. 5 § rättegångsbalken eller 37 § lagen (1996:242) om domstolsärenden, får detta överklagas särskilt.

Överklagandet ställs till Högsta domstolen men skall ges in till hovrätten. Det skall ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges under rubriken HUR MAN ÖVERKLAGAR.

Målet eller ärendet tas upp av Högsta domstolen endast om Högsta domstolen lämnar tillstånd till det, s.k. prövningstillstånd.

Prövningstillstånd kan meddelas endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen; eller
2. det finns synnerliga skäl till en sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att domvilla förekommit eller att målets eller ärendets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd meddelas i ett av två eller flera likartade mål eller ärenden, som samtidigt föreligger till bedömande, kan prövningstillstånd meddelas också i övriga.

Prövningstillstånd behövs inte när justitiekanslern eller en justitieombudsman överklagar i mål om allmänt åtal.

Upplýsingar

I överklagandet till Högsta domstolen skall Ni ange

1. Ert namn, postadress och telefonnummer
2. den dom eller det beslut som överklagas samt målets eller ärendets nummer och dagen för avgörandet
3. den ändring i domen eller beslutet som yrkas
4. grunderna för överklagandet (de skäl som Ni åberopar) och i vilket avseende hovrättens skäl enligt Er mening är oriktiga
5. de bevis Ni vill åberopa och vad Ni vill styrka med varje särskilt bevis
6. de omständigheter Ni åberopar till stöd för att prövningstillstånd skall meddelas.

Överklagandet bör vara egenhändigt undertecknat av Er eller Ert ombud.